

**2 Φεβρουαρίου : Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ
καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ:
Ἡ Ὁρθόδοξη γιορτὴ τῆς Μητέρας**

Σεβαστοὶ πατέρες, κυρίες και κύριοι, αγαπητὰ μας παιδιά.

Μάνα - Μητέρα - Μανούλα

Εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ στα χεῖλη και στις καρδιές των μικρῶν παιδιῶν.

Ἐνας ἄγγελος ρώτησε κάποτε τὸν Θεό.

Πῶς θα προστατεύσουμε στη γη τα αθῶα παιδιά.

Και ὁ Θεός ἀπάντησε: **Ἐπλασα τὴν Μητέρα.**

Τὸ πρόσωπο τῆς Μητέρας εἶναι ἓνα πρόσωπο ἴσως τὸ πιο ἱερό στην ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ σκέψεις αὐτές ἐρχονται σε μια περίοδο ἀποϊεροποίησης των πάντων, σε μια περίοδο που οἱ ἀξίες φαίνονται να περιφρονούνται ἀπὸ τὸ λεγόμενο προοδευτικὸ κομμάτι τῆς κοινωνίας μας, ἀλλὰ ὄχι ἀπὸ τους νέους ἀνθρώπους.

Σε μια ἐρευνα που ἐγίνε για λογαριασμό τῆς Γενικῆς Γραμματείας Νέας Γενιάς, τὸ 90% των νέων ἀνθρώπων θεωροῦν ως σημαντικότερη

αξία στη ζωή τους την οικογένεια και η ρήση της Αγίας Γραφής “Τίμα τον πατέρα σου και την μητέρα σου” με την έννοια του “μην απαρνιέσαι, αλλά σεβάσου τους” εξακολουθεί να βρίσκει απήχηση στις καρδιές των νέων ανθρώπων.

Ας αναφερθούμε σύντομα στο πρόσωπο της Μητέρας από τα λόγια του Ιωάννου του Χρυσοστόμου, που και σήμερα διατηρούν ανέγγιχτη την ομορφιά τους, την επικαιρότητα και την σπουδαιότητά τους.

Τιμούμε την Μητέρα επειδή ο Κύριος την τίμησε στο σταυρό και στην Κανά. «Και στον Ιωάννη είπε ο Ιησούς: Να η μητέρα σου. Γιατί όμως δεν μίλησε για καμιά άλλη γυναίκα, αν και παραβρίσκονταν και άλλες γυναίκες κοντά στον Σταυρό; Για να μας διδάξει να αποδίδουμε περισσότερη τιμή και σεβασμό στις μητέρες». Αυτό είναι πάρα πολύ σπουδαίο σήμερα. Σήμερα οι θεσμοί, τα πρόσωπα και οι μορφές δεν γίνονται αντικείμενο τιμής, αλλά χλεύης και ειρωνείας. Σήμερα στην τηλεόραση γίνεται λόγος για τους γονείς σαν «ο γέρος και η γριά». Γίνεται διαρκώς λόγος για το δικαίωμα της γυναίκας να διαθέτει όπως θέλει τον εαυτό της κάνοντας μέχρι και εκτρώσεις, δηλαδή φόνους αθώων παιδιών. Κι όμως ο λόγος της Εκκλησίας έρχεται να μας δείξει κάτι πραγματικά αιώνιο: τη σημασία του να τιμούμε τις μορφές που μας πρόσφεραν στη ζωή. Ο Κύριός μας τίμησε την μητέρα του όχι μόνο στη λύπη, αλλά και στη χαρά. Ας θυμηθούμε και το γάμο στην Κανά που μολονότι φαινομενικά την μάλωσε όταν του είπε ότι δεν θα είχαν κρασί οι καλεσμένοι, ο Κύριος τελικά έκανε το θαύμα, δείχνοντας και μ’ αυτόν τον παράξενο τρόπο ότι σεβόταν και αγαπούσε την μητέρα του! Να θυμηθούμε και το ευαγγελικό «**ην υποτασσόμενος αυτοίς**» (Λουκᾶς, β’ 51). Είναι μία ακόμη απόδειξη της στάσης και αναγνώρισης που έδειχνε ο ίδιος ο Θεός που έγινε άνθρωπος στα πρόσωπα εκείνων που Τον ανέθρεψαν.

Χαρακτηριστικό της καλής μητέρας είναι η φιλοστοργία, η αγάπη και η θυσία. Η γυναίκα που από την στιγμή της σύλληψης, της γέννησης, ή της πρώτης ματιάς σπάει το εγώ και γίνεται ΕΣΥ. Σε αποδέχεται για αυτό που είσαι και όχι για αυτό που θα ήθελε να είσαι... Που θα πει δεν πεινάω για να φας ΕΣΥ. Που βλέπει το παιδί της πίσω από κλειστές πόρτες και το προστατεύει από ανοικτά παράθυρα. Που ξέρει να θεραπεύει με την αγκαλιά της, την αγάπη της και το μαγικό φιλί της.... Που καταλαβαίνει τι σε απασχολεί χωρίς καν εσύ να της το πεις.... Που δεν έχει χρό-

νο ν' αρρωσταίνει, που μπορεί φαινομενικά να έχει 10 χέρια, 10 πόδια για να φροντίσει, να μαγειρεύει, να πλένει, να σιδερώνει, να διαβάσει, να παίζει, ν' αγκαλιάζει, μα εικονικά έχει μόνο δυο.

Η μητέρα δεν προδίδει, δεν εγκαταλείπει, αγαπάει μόνο.

Μεγαλώνει το παιδί της χωρίς εγωισμό, μα μονάχα με αγάπη. Δεν έδωσε το παιδί της για υιοθεσία, παρ' όλο που ή ίδια δεν είχε να φάει. Που μεγαλώνει ένα παιδί με σύνδρομο DOWN, σπαστικό, αυτιστικό, κωφάλαλο, ανάπηρο, ή ότι άλλο μπορεί να καθιστά έναν άνθρωπο διαφορετικό, αλλά το καμαρώνει, δεν το κρύβει.

Μητέρα, αυτή που ξέρει να πνίγει το δάκρυ και τον πόνο της, μόνο και μόνο για να μην σε στενοχωρήσει. Που σε μαθαίνει να πετάς για να βρεθείς εκεί που αγαπάς.

Είναι αυτή που από την πρώτη ημέρα που σε πρωτοαντίκρισε έγινε η ζωή της ομορφότερη... που δεν σου είπε ποτέ πόσο έκλαψε για σένα. ότι ήσουν ένα λάθος.

Αν μπορούσαν οι σύγχρονες μητέρες να συνειδητοποιήσουν την σημασία αυτού του ρόλου, σε μια εποχή όπου το πνεύμα του ατομικισμού έχει θριαμβεύσει και βλέπουμε τους νέους να προβάλλουν διαρκώς την λέξη "έχω δικαίωμα" μόνη να ξεκουράζομαι, να βγαίνω έξω, να απόλαυβάνω, να δουλεύω, να βγάζω χρήματα, έρχεται ο λόγος της εκκλησίας να δείξει άλλη διάσταση. Είναι ευτυχία για την γυναίκα, να κουράζεται, να θυσιάζεται για τα παιδιά της και αυτό ας είναι ένα μήνυμα προς τους γονείς που μεγαλώνουν παιδιά, να θυσιάζονται γι αυτά, χωρίς γογγυσμούς και γκρίνιες, και έτσι να τα μαθαίνουν με το παράδειγμά τους, ότι αυτό είναι που δίνει νόημα και αξία στη ζωή!

Καλή μητέρα δεν είναι αυτή που γεννάει παιδιά, αλλά αυτή που τα ανατρέφει σωστά. Γνώρισμα της μητέρας δεν είναι η γέννηση, γιατί αυτό είναι δώρο της φύσης, δώρο του Θεού, αλλά η ανατροφή των παιδιών, γιατί αυτό εξαρτάται από την ελεύθερη απόφασή της

Δεν κάνει την γυναίκα πραγματική μητέρα η γέννηση παιδιών, αλλά η καλή ανατροφή τους». Άλλη μια μεγάλη αλήθεια αυτή του αγίου. Ας σκεφτούμε σήμερα πόσες γυναίκες μεγαλώνουν πραγματικά τα παιδιά

τους ή τα εμπιστεύονται σε φροντίδες άλλων. Τί αξίες παίρνουν τα παιδιά σήμερα στις οικογένειές τους, πόσες ώρες περνούν μπροστά στην τηλεόραση και στο διαδίκτυο, πόσο λίγα πράγματα μαθαίνουν από την αλλοτριωμένη κοινωνία μας για τον Θεό, την πατρίδα, την θυσία, την αγάπη, την προσφορά, την Παράδοσή μας ; Κι εδώ είναι που το πρόσωπο της μητέρας παίζει τον αποφασιστικότερο ρόλο. Η πραγματική μητέρα είναι αυτή που μεγαλώνει τα παιδιά της **εν παιδεία και νουθεσία Κυρίου**, με τις αξίες που θα τα βοηθήσουν να αντισταθούν στη λαίλαπα της ισοπέδωσης των πάντων. Αυτό μόνο η μητέρα μπορεί να το κάνει κι εκεί θα φανεί πόσο καλή μητέρα είναι!

Η Μητέρα είναι το παν? αυτή εμπνέει? αυτή κατευθύνει. Αυτή διαπλάθει και μορφοποιεί, το χαρακτήρα του παιδιού της, συνειδητά και ασυνείδητα. Συνειδητά, με τη βοήθεια των γνώσεών της και της εμπειρίας της που απόκτησε από τη μικρή ή μεγάλη ζωή της.

Ασυνείδητα πάλι, διαπλάθει και επιδρά, καλά ή κακά πάνω στο παιδί της, με τη φυσική, την ενστικτώδη, τη μαγική της, μπορούμε να πούμε δύναμη, που της χάρισε ο πλαστοουργός Θεός.

Ας ακούσουμε τι λέει για τη Μητέρα, ένας Ινδός Νομοθέτης:

«Ένας παιδαγωγός, λέγει, είναι ίσος προς δέκα δασκάλους, ένας πατέρας, είναι ίσος προς εκατό παιδαγωγούς, και μια μητέρα, είναι ίση προς χίλιους!»

Ναι, ότι μπορούν να κάνουν χίλιοι παιδαγωγοί, αυτό μπορεί να κάμει η καλή μητέρα μόνη της, γιατί τόση είναι η δύναμή της. Τόση είναι η φυσική της επιβολή, πάνω στα παιδιά της. Έτσι θέλησε ο σοφός Δημιουργός. Έτσι θέλησε να την καταστήσει πλάστη και συνδημιουργό, επειδή κατά Ιαπωνική παροιμία, «δεν ήθελε να τα κάνη όλα μόνος Του».

Γι' αυτό όμως και διατρανώνει την ευθύνη της, ο ίδιος ο Θεός της, όταν στο βιβλίο Του το θεϊκό, στο βιβλίο των παροιμιών, της λέγει: **«Σοφαί γυναίκες, ωκοδόμησαν οίκους, η δε άφρων, κατέσκαιγεν ταις χερσίν αυτής»**. Δηλαδή «η σοφή γυναίκα οικοδομεί στο σπίτι της και η ανόητη με τα ίδια τα χέρια της το γκρεμίζει». Αυτό ανακαλύπτουν και βεβαιώνουν οι νεώτερες έρευνες, πάνω στην ψυχολογία του παιδιού, της πειραματικής παιδαγωγικής και της ψυχικής υγιεινής. Ανακαλύπτουν και

κατάδειχνουν, ότι ο χαρακτήρας του ανθρώπου, διαμορφώνεται, από τη ζωή των πέντε πρώτων παιδικών μας χρόνων, σε βαθμό τέτοιο, που κάποιος παιδαγωγός, ο Μπλέλερ, τόνισε χαρακτηριστικά τα εξής: **«μπο-ρεί κανείς να προειδει, από την ηλικία αυτή, σ' ένα παιδί, το δράμα της ενήλικης ζωής του»**. Πορίσματα εγκληματολογικών ερευνών, σε παιδιά και εφήβους, μαρτυρούν, ότι το μεγαλύτερο ποσοστό, των παραστρατημένων κι' εγκληματιών, αποτελείται από παιδιά, τα οποία δεν δεχτηκαν ορθά την αγωγή, στα πέντε πρώτα χρόνια της ζωής τους ή στερήθηκαν για λίγο ή παντοτινά, την αγαπημένη τους μητέρα. Στο θέμα αυτό ο Άγιος Πορφύριος, δίνοντας τις θεόπνευστες συμβουλές του, τονίζει πως η αγωγή των παιδιών αρχίζει από την ώρα της σύλληψης του εμβρύου, ακούει, αισθάνεται ότι αισθάνεται η μητέρα χαρά, πόνο, λύπη, άγχος τα ζει και αυτό.

Βλέπουμε λοιπόν, το μέγεθος της αποστολής της. Η Μητέρα, με τη δύναμή της την θαυματουργό, κινεί το παν, για την καλυτέρευση της ζωής, για την ευτυχία των παιδιών της, για την ηθικοποίηση της κοινωνίας, για την εμμονή στα πατροπαράδοτα ελληνοπρεπή ήθη και έθιμά μας και όλα μαζί αυτά, πρέπει να γίνουν χωρίς αναβολή, ο σκοπός της ζωής της, η συνισταμένη των σκέψεών της, η συνεχής και επιμελημένη και μεθοδική επιδίωξή της.

Η μητέρα συνεργάζεται με τον πατέρα και επιδοκιμάζει τα λόγια του. Αυτός είναι η κεφαλή του σπιτιού, η μητέρα ο λαιμός και γνωρίζουμε όλοι, ότι ο λαιμός κατευθύνει τις κινήσεις του κεφαλιού. Η μητέρα επροικίσθει από το Θεό με το ευλογημένο όπλο της αγάπης. Αυτό είναι το ακριβό μυστικό της, την κάνει λαμπάδα, να λιώνει αυτή και να παίρνουν οι άλλοι φως (γ)

Βασική παιδαγωγική αρετή η κοινή γραμμή στην ανατροφή των παιδιών. **«Όταν διηγείται ο πατέρας, ας κάθεται κοντά και η μητέρα, εφόσον με τις διηγήσεις αυτές διαπλάθεται η ψυχή του παιδιού, για να βοηθά κι αυτή και να επαινεί αυτά που διηγείται ο πατέρας»**. Εδώ ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέει κάτι πολύ σπουδαίο, την αναγκαιότητα κοινής γραμμής στην ανατροφή των παιδιών και την συνεργασία των γονιών, όταν μεγαλώνουν τα παιδιά. Πρέπει και οι δύο γονείς να ασχολούνται μ' αυτό το έργο, αλλά και οι δύο να έχουν κοινή γραμμή, και σ' αυτό βοηθά ουσιαστικά με την παρουσία της η γυναίκα. Στην εποχή μας

που η ανατροφή των παιδιών έχει καταστήσει συχνά έργο τρίτων ή που οι γονείς μαλώνουν για θέματα σχετικά με το παιδί, ο λόγος της Εκκλησίας μιλά για την ηρεμία και την γαλήνη στην οικογενειακή ζωή και την κοινή γραμμή στα θέματα των παιδιών, μια κοινή γραμμή που η μητέρα χρειάζεται να έχει υπομονή, ηρεμία ψυχής και κυρίως διάθεση προσευχής στο Θεό, ώστε να περάσει το πνεύμα συνεργασίας και ομόνοιας στην οικογένεια!

Οι μητέρες πρέπει να φροντίζουν ώστε τα παιδιά τους και ιδίως τα κορίτσια να μάθουν να είναι ευσεβή, σώφρονα, και, κυρίως πεπαιδευμένα και καλλιεργημένα, για να μπορέσουν να ευτυχήσουν στη ζωή τους. «Να τις παρακολουθείτε από κοντά ώστε να γίνουν νοικοκυρές, τονίζει ο Άγιος. Περισσότερο απ' όλα να τις εκπαιδεύετε να είναι ευλαβείς, σεμνές, αφιλάργυρες. Και μ' αυτό τον τρόπο τις προετοιμάζετε για το γάμο, ωφελώντας και τον άντρα που θα παντρευτούν και τα παιδιά τους και τα εγγόνια τους. Γιατί όταν η ρίζα είναι καλή, τα κλαδιά θα απλώσουν καλύτερα και για όλα αυτά θα λάβετε το μισθό σας. Γιατί έτσι πνευματικά καλλιεργημένο θα βγει το κορίτσι από το σπίτι για να έλθει σε γάμο, όπως ακριβώς ο αθλητής από την παλαίστρα, κατέχοντας την επιστήμη της συζυγικής ζωής και της ανατροφής των παιδιών, οφείλοντας να μεταμορφώσει όλα τα μέλη της οικογένειας με την δική της ψυχική ομορφιά, όπως η μαγιά μεταβάλλει το ζυμάρι σε ψωμί». Πόσες αλήθειες δεν κρύβουν αυτά τα Πατερικά λόγια. Η μητέρα δεν είναι στο σπίτι μονάχα για τα οικιακά. Είναι για να περάσει στα παιδιά τις αξίες, όπως η πνευματική καλλιέργεια, η ευλάβεια προς τον Θεό, η σεμνότητα και η αφιλαργυρία, ο καλλωπισμός της ψυχής! Σε μία εποχή όπου κυριαρχούν ή έλλειψη ενδιαφέροντος για το πνεύμα, η ασέβεια και η αδιαφορία στον Θεό, ο εγωισμός και η επίδειξη, το κυνήγι του χρήματος και ο στολισμός με κάθε μέσο του σώματος, ο Πατερικός λόγος καίρια προβάλλει τις αξίες που χρειάζεται να έχει μία γυναίκα!

Οι μητέρες να μάθουν στα παιδιά τους, και στα κορίτσια και τα αγόρια, τι σημαίνει ανατροφή και συζυγική ζωή, ιδίως στα μεγαλύτερα. Σήμερα, τα μεγαλύτερα κορίτσια κι αγόρια ξέρουν πολλά, αλλά όχι τα ουσιώδη για την ζωή τους. Οι μητέρες και οι γιαγιάδες, καλούνται και να μιλούν και να δείχνουν με το παράδειγμά τους τι σημαίνουν όλα αυτά.

Βασικό γνώρισμα της καλής μητέρας είναι όταν αφήνει τα παιδιά της να φεύγουν από κοντά της. **«Οι μητέρες εκείνες που αποχαινωμένες από το πάθος (από νοσηρή αγάπη) επιδιώκουν, εις βάρος του συμφέροντος των παιδιών τους, την συνεχή παρουσία κοντά τους θα μπορούσαν να ονομαστούν όχι μητέρες, αλλά φόνισσες των παιδιών τους»** ! Βαρύς ο λόγος , αλλά θίγει δύο καυτά θέματα. Την υπερπροστασία των παιδιών που τα κάνει «μαμμόθρεφτα» και κυρίως τις διαρκείς επεμβάσεις των γονέων και ιδίως της μητέρας στο σπίτι του παιδιού, κάτι που διαλύει τόσα σπίτια σήμερα.

Χαρακτηριστικό της εκκλησιαστικής παιδαγωγικής η ελευθερία. Η μητέρα μαθαίνει τόσα πράγματα στα παιδιά της και μετά τα αφήνει ελεύθερα να πορευτούν στο δρόμο τους!

Μένει κοντά τους πάντοτε, όταν τη χρειαστούν, σβήνει φωτιές και δεν τις ανάβει όταν έχουν προβλήματα, αλλά ξέρει πότε θα κάνει πίσω! Η διαρκής ενασχόληση της μάνας με το παιδί δείχνει ότι η ανατροφή που δόθηκε δεν είναι καλή και η μάνα φοβάται για το παιδί της τόσο που δεν το θέλει ελεύθερο. Όμως ο Χρυσόστομος χαρακτηρίζει αυτήν την μάνα “φόνισσα”.

Ας μεγαλώνουμε λοιπόν τα παιδιά μας με αξίες και ας τα εμπιστευόμαστε μετά. Είναι αναπόφευκτο να κάνουν και λάθη. Κι εμείς, αφού κάναμε στο ακέραιο το καθήκον μας, ας κάνουμε μετά ό,τι είναι σπουδαιότερο: δηλαδή να μιλάμε στον Θεό με την προσευχή μας! Είναι ό,τι καλύτερο!

Και ας ηχούν στα αυτιά μας και στην καρδιά μας τα λόγια του Αγίου Παϊσίου που τονίζει: **«... ότι το γάλα της μάνας δίνει υγεία στα παιδιά της, και ότι τα παιδιά δεν θηλάζουν μόνο γάλα, θηλάζουν αγάπη, στοργή, παρηγοριά, ασφάλεια και αποκτούν δυνατό χαρακτήρα ... »**.

Και η σημερινή μητέρα για να ανταποκριθεί στο ρόλο της πρέπει να είναι συνδεδεμένη με την πηγή της δύναμης. Στο Χριστό αλλά και να βαδίζει στα χνάρια της Παναγίας μας, της τέλειας Μητέρας, τη μητέρας των Μητέρων, της πιο ευλογημένης Μητέρας του κόσμου, όπως της το βεβαίωσε η πρώτη εξαδέλφη της Ελισάβετ **“ Ευλογημένη συ εν γυναιξί ... ”**

Και να μην ξεχνάμε, οι Μητέρες ότι από την αγάπη και την στοργή εξαρτάται αν το παιδί μας πέσει χαμηλά ή θα ανέβει ψηλά. Από τον τρόπο της δικής της αγωγής εξαρτάται εν πολλοίς, αν στην κούνια μέσα κρύβεται ένας εκκολαπτόμενος άγγελος ή ένας εκκολαπτόμενος κακοποιός - και να θυμόμαστε πάντοτε ότι οι αθάνατοι πατέρες της εκκλησίας μας υπήρξαν παιδιά ευσεβών μητέρων.

Η Εμμέλεια μητέρα του Μεγ. Βασιλείου, η Νόννα του Γρηγορίου, η Ανθούσα του ιερού Χρυσοστόμου και η Μόνικα του ιερού Αυγουστίνου.

Οι μητέρες αυτές παραμένουν αιώνια πρότυπα μητέρων μετά την Θεομήτορα για κάθε εποχή. Οι μεγάλοι αυτοί Πατέρες οφείλουν το μεγαλείο τους μετά τον Θεό στις μητέρες τους, όπως και τα 9/10 των μεγάλων ανδρών κατά την ωραία διαπίστωση του ποιητή Κ. Παλαμά.

Τελειώνοντας θα αναφέρουμε:

Τα λόγια του Γάλλου φιλοσόφου του 18ου αιώνα Ρουσσώ, ο οποίος λέει: « **Τρεις φορές τρέφει η μητέρα το παιδί της: με το αίμα της, το γάλα της και τις αρετές της** ».

Και την παραίνεση προς όλα τα κορίτσια και σ' όλες τις νέες γυναίκες, να γνωρίζουν ότι η ιδιότητα της μητέρας - της μάνας, αποτελεί μια ιδιαίτερη καριέρα, ένα ιδιαίτερο επάγγελμα, κανένα άλλο, είτε επιστημονικό, είτε πρακτικό, δεν είναι ανώτερό του, είναι το μεγαλύτερο προνόμιο της γυναίκας, αλλά και η μεγαλύτερη ευθύνη της και το μέτρο της όλης ικανότητος της.

Χρόνια πολλά σε όλες τις πραγματικές μητέρες, στις γυναίκες που γέννησαν μα περισσότερο στις γυναίκες που δεν γέννησαν, μα αγάπησαν.

Η ομιλία έγινε την 2 Φεβ 2018, στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Θέρμης, στην ειδική εορτή που έλαβε χώρα προς τιμή της Μητέρας.